

Gold Fields Arctic Platinum Oy
Ahjontie 7
96320 ROVANIEMI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Suhanko 33 - 37

Hakija Gold Fields Arctic Platinum Oy
Helsinki

Yhteystiedot:
Ahjontie 7
96320 ROVANIEMI

Lisätietoja antaa:
Juha Rissanen, puh. 040 844 6671

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 23.10.2009 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksen osittaisen perumisen takia haettavat alueet eivät muodosta yhtenäistä aluetta. Tästä syystä alueet Suhanko 33 -37 (alkuperäisessä hakemuksessa alueet 58 - 61, 63) käsitellään KaivNro:lla 8842 ja alue Suhanko 32 (alkuperäisessä hakemuksessa alue 52) KaivNro:lla 9419.

Kaivosviranomaisen on tarkistanut karttajäjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 29.7.2010.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 22.1.2010 kartat, esteettömyystodistus, maanomistaja-, pinta-ala- ja tilatiedot
- 18.8.2010 uudet kartat
- 10.9.2010 maanomistaja-, tila- ja pinta-aratiedot

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Ranua (683)

KaivNro 8842/1; valtausalueen nimi: Suhanko 33

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-22-4	Kotila	Ylimaa	1,00
683-404-24-1	Antunmaa	Ylimaa	4,50
683-404-24-10	Törmälä	Ylimaa	0,20
683-404-245-5	Matala	Ylimaa	3,50
683-404-24-8	Koti	Ylimaa	10,00
683-404-25-5	Välimaa	Ylimaa	0,10
683-404-26-2	Kilpamäki	Ylimaa	70,70
683-404-265-0	Lehtomaa	Ylimaa	3,10
683-404-5-21	Kortelampi	Ylimaa	0,80
		Yhteensä ha	93,90

KaivNro 8842/2; valtausalueen nimi: Suhanko 34

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-22-4	Kotila	Ylimaa	29,20
683-404-24-1	Antunmaa	Ylimaa	4,20
683-404-24-4	Viljamaa	Ylimaa	1,20
683-404-24-5	Eskola	Ylimaa	3,90
683-404-24-6	Korvenmutka	Ylimaa	4,00
683-404-24-7	Jussinpelto	Ylimaa	3,40
683-874-1-0	Heinisuon yhteismetsä	Yhteismetsät	53,10
		Yhteensä ha	99,00

KaivNro 8842/3; valtausalueen nimi: Suhanko 35

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-22-4	Kotila	Ylimaa	6,20
683-404-24-4	Viljamaa	Ylimaa	0,30
683-404-245-5	Matala	Ylimaa	16,00
683-404-26-2	Kilpamäki	Ylimaa	13,40
683-874-1-0	Heinisuon yhteismetsä	Yhteismetsät	3,40
		Yhteensä ha	39,30

KaivNro 8842/4; valtausalueen nimi: Suhanko 36

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-245-5	Matala	Ylimaa	11,50
683-874-1-0	Heinisuon yhteismetsä	Yhteismetsät	83,80
		Yhteensä ha	95,30

KaivNro 8842/5; valtausalueen nimi: Suhanko 37

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
683-404-22-4	Kotila	Ylimaa	0,40
683-874-1-0	Heinisuon yhteismetsä	Yhteismetsät	99,10
		Yhteensä ha	99,50

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 427,00 ha.

Valtauskohdaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Haetut valtausalueet sijaitsevat Isosydänmaan ja Narkauksen paliskuntien poronhoitoalueilla.

Hakijalla on ollut aiemmin valtausoikeus nyt haettuihin alueisiin. Valtausoikeudet ovat päättyneet 22.10.2009. Mikäli valtausoikeuden päättymisestä ei ole kulunut viittä vuotta, on kaivoslain (503/1965) mukaan kysymyksessä valtauksen este. Tukes voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kupari, muut platinametallit, nikkeli, platina.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 6.11.2012 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 3.12.2012 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 3.12.2012.

Narkauksen paliskunnalle on lähetetty lausuntopyyntö 27.5.2013.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitettulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 8842/1	Suhanko 33
2. Kaivosrekisterinumero 8842/2	Suhanko 34
3. Kaivosrekisterinumero 8842/3	Suhanko 35
4. Kaivosrekisterinumero 8842/4	Suhanko 36
5. Kaivosrekisterinumero 8842/5	Suhanko 37

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Lisäksi jäljennös päätöksestä toimitetaan asianomaisille paliskunnille.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla.

Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Lapin Kansa ja Pohjolan Sanomat - sanomalehdissä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Rovaniemen hallinto-oikeuteen.

Valitus aika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Raisa Mohsen
lupakäsittelijä

LIITTEET Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma perustuu Gold Fields Arctic Platinum Oy:n (GFAP) vuosina 2000–2008 suorittamiin tutkimuksiin (ns. APP-projekti). Töiden tulokset osoittivat, että Portimon kompleksin ja Penikkain intruusion alueet sisältävät lukuisia merkittäviä platinametalleista ja perusmetalleista rikastuneita esiintymiä.

Tutkimustyöt ovat keskittyneet sekä tunnettujen platinametalli-nikkeli-kupari-esiintymien hyödyntämismahdollisuuksien selvittämiseen että alueelliseen malminetsintään uusien esiintymien löytämiseksi. APP-projektin alueella sijaitsevien esiintymien ja malminetsintäkohteiden laatua on selvitetty lähinnä kairauksin (2502 timanttikairausreikää, yhteispituudeltaan noin 280 kilometriä), geofysikaalisilla maan pinta- ja lentomittauksilla ja avaamalla tutkimuskaivantoja sekä suorittamalla pääkohteista otetuilla mineralisaationäytteillä metallurgisia kokeita ja rikastuskokeita. Lisäksi GFAP:lla on hallussaan Outokumpu Oy:ltä hankittu laaja projektin aluetta koskeva tutkimusaineisto, johon sisältyy ennen vuotta 2000 suoritettujen kairausten, geokemiallisten analyysien, geofysikaalisten mittausten ja kallioperäkartoitusten aineisto, joka käsittää yhteensä 1137 timanttikairausreikää yhteispituudeltaan 91 kilometriä. GFAP:n analyysitietokanta sisältää jalo- ja perusmetallimääritykset lähes 200 000 kairasydännäytteelle, sekä lisäksi runsaasti muuta analyysitietoa.

Vuodesta 2000 alkaen APP-projektin pääesiintymien mineraalivarannoista on valmistettu useita luokiteltuja arvioita, kansainvälisesti hyväksytyjen kriteerien mukaan. Alueella on tehty myös kannattavuus selvityksiä louhittaviin mineraalivaroihin liittyen.

Loppuvuodesta 2008 alkaen APP-projektissa on keskitytty selvittämään Platsol-prosessiin perustuvan rikastusmenetelmän soveltuvuutta Suhangon mineraalivarojen rikastamisessa. Tähän liittyen työn alla on samanaikaisesti ollut Portimon alueelta tunnettujen platina- ja perusmetalliesiintymien uudelleenmallintaminen ja niihin sisältyvien mineraalivarantojen inventaario.

GFAP:lla on hallinnassaan kolme kaivospiiriä, joista Suhangon kaivospiiri on suurin.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

APP-projektin alueelta on aiempien tutkimusohjelmien tuloksena todennettu huomattavat mineraalivarannot potentiaalisine jatkeineen. Hankkeen kehittämisen kannalta katsottiin nyt oleelliseksi keskittyä ensisijaisesti selvittämään, kuinka jo määritetyistä mineraalivarannoista saadaan kehitettyä taloudellisesti hyödynnettäviä malmivaroja. Lyhyellä aikavälillä yksi merkittävimmistä tavoitteista on tehokkaamman rikastusprosessin varmentaminen, jolla Suhangon suurista alhaisen pitoisuuden esiintymistä saadaan rikastettua hyvin kaupaksi käyviä tuotteita.

APP-projektia koskeva tutkimussuunnitelma on vaiheittainen ja sen tulee olla muutettavissa tutkimustulosten, projektin kehittymisen ja muuttuvien ulkoisten tekijöiden mukaisesti. Merkittäviä ulkoisia tekijöitä ovat mm. metallien hinnat ja tuotteiden markkinoitavuus. Lyhyellä aikavälillä tutkimussuunnitelmaan vaikuttavat nyt aloitettujen metallurgisten tutkimustöiden tulokset ja pidemmällä aikavälillä tuotannon mahdollinen käynnistyminen ja eri tutkimuskohteilta saatavat tulokset.

1. vaihe

Vuoden 2009 alkupuoliskolla Suhangon näytteillä suoritettiin sarja metallurgisia kokeita, joilla alustavasti selvitettiin Platsol-prosessin soveltuvuutta APP-projektin esiintymien rikastamisessa. Niiden rinnalla valmistettiin alustavat arviot Platsol-menetelmän käyttöönottoon liittyvistä kustannuksista ja sen vaikutuksesta mahdollisen kaivoshankkeen kannattavuuteen. Näiden selvitysten tulokset olivat myönteiset ja antoivat perusteet työn jatkamiselle.

Tutkimusohjelman päämääränä on tarkentaa laskelmia ja suunnitelmia Platsol-prosessin käytöstä APP-projektin esiintymien rikastamiseksi. Tähän liittyen GFAP:n tarkoituksena on teetää joukko tarkempia metallurgisia kokeita, joiden näytteet on suunniteltu kairattavan.

Edellä mainittujen selvitysten rinnalla GFAP:n tarkoituksena on päivittää ja tarkentaa JORC-koodin mukaiset mallit Suhangon ja Narkausen intruusioiden mineraalivarannoista, määrittää potentiaalisesti louhittavat mineraalivarat perustuen Platsol-prosessin käyttöön niiden rikastamisessa ja suuntaa-antavan arvion valmistaminen mahdollisen kaivohankkeen kannattavuudesta.

2. vaihe

Jatkotutkimuksien laatu riippuu taloudellisten laskelmien ja metallurgisten kokeiden tuloksista. Myönteisessä tapauksessa GFAP:n päämääränä on lopulta edetä uuteen APP-projektia koskevaan kannattavuus selvitykseen. Tämä selvitys todennäköisesti perustuisi Konttijärven ja Ahmavaaran esiintymien lisäksi myös muihin Suhangon intruusion ja SK Reef mineralisaation platinametalli- ja perusmetalliesiintymiin.

Kannattavan kaivostoiminnan varmistumisen uskotaan antavan paremmat edellytykset myös muiden APP-projektin alueella sijaitsevien esiintymien ja malminetsintäkohteiden hyödyntämismahdollisuuksien selvittämiseksi.

APP-projektin alueen olosuhteista johtuen tutkimustyöt tulevat valtaosin perustumaan timanttikairauksiin. Alueellisessa malminetsinnässä tullaan kairausten ohella todennäköisesti käyttämään geofysikaalisia mittauksia. Malminetsinnällisesti merkittävillä kohteilla saatetaan avata matalia tutkimuskaivantoja ohuen maapeitteen alueilla. Kaivostoiminnan kehittämisen kannalta potentiaalisimmilla esiintymillä tullaan tarvittaessa kaivamaan syvempiä tutkimuskaivantoja rikastuskoe näytteiden louhimista varten.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnotRanuan kunta

Kunnanhallitus toteaa rakennustarkastajan selvitykseen viitaten, että hakemuksen mukaisilla valtausalueilla ei ole kaivoslain 6 §:n 1 momentin 3-9 kohdissa tarkoitettuja esteitä.

Kunnanhallitus toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa valtaushakemuksen johdosta.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Valtaushakemusalueilla ei ole luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelma-alueita, valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita, maisemanhoitoalueita eikä yksityisiä suojelualueita (YSA-alueita).

Haetuilla alueilla ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittamia luontotyyppien suojelualueita.

Alueella on tiedossa olevia uhanalaisten putkilokasvien ja kääväkkäiden havaintopaikkoja Hertta-rekisterin Eliöt-tietokannan mukaan (SYKE). Valtaushakemusalueella Suhanko 34 on luonnonsuojeluasetuksen liitteen 4 uhanalaisen vaarantuneen (VU) lajin kaitakämmekän yksi havaintopaikka sekä silmälläpidettävän (NT) kaltiokinnassammalen yksi havaintopaikka. Kaivannon tai kairauspaikan tulee sijoittua vähintään 30 metrin etäisyydelle havaintopaikasta.

Valtaushakemusalueella Suhanko 35 on Tuumasuon luoteisosan laidassa punasirppisammalen esiintymä. Laji on elinvoimainen (LC).

Valtaushakemusalueella Suhanko 37 on luonnonsuojeluasetuksen liitteen 4 laji uhanalaisen lajin, vaarantuneen (VU) suopunakämmekän kaksi havaintopaikka ja kaitakämmekän yksi havaintopaikka.

Valtaushakemusalueilla ei ole suurten petolintujen pesäreviirejä Petolintujen pesät 2012 -rekisterin (Metsähallitus) mukaan.

Suhanko 33 alueella on muu pohjavesialue Palovaara (12683501), joka sijoittuu Palovaaran kylän koillis-itäpuolelle.

Alueella ei ole ulkoilureittejä eikä moottorikelkkailureittejä.

Porojen laidunkierto ja vasomisalueet tulee huomioida toiminnassa.

Tutkimusojien peittämisen tulisi tapahtua viimeistään kahden vuoden kuluttua tutkimusnäytteiden ottamisen jälkeen. Suositeltavaa olisi kaivantojen maisemointi välittömästi näytteen oton jälkeen.

Tutkimuksissa tarpeellisen maastoajoneuvoilla liikkumisen tulisi tapahtua olemassa olevilla metsäteillä, ajourilla ja välttää herkästi kuluvia luontotyyppejä kuten soita ja kuivia kankaita.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty mielipiteitä.

Hakijan vastine

Ranuan kunnan lausuntoon

Yhtiöllä ei ole huomautettavaa Ranuan kunnan antaman lausunnon johdosta.

Lapin ELY-keskuksen lausuntoon

Yhtiö huomioi tutkimustoiminnassaan sen, että valtaushakemusalueella Suhanko 34 on yksi kaitakämmekän havaintopaikka sekä yksi kaltiokinnassammalen havaintopaikka. GFAP sitoutuu siihen, että kaivanto ja kairauspaikka sijoitetaan vähintään 30 metrin etäisyydelle havaintopaikasta. Samoin menetellään valtaushakemusalueella Suhanko 37 olevien suopunakämmekän ja kaitakämmekän havaintopaikkojen osalta. Näin turvataan se, ettei uhanalaisten kasvien kasvupaikkoja hävitetä.

Valtaushakemusalueella Suhanko 33 on muu pohjavesialue, joka sijoittuu Palovaaran kylän koillis - itäpuolelle. GFAP sitoutuu noudattamaan pohjaveden suojelua koskevaa ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaista pohjaveden pilaamiskieltoa.

Yhtiö sitoutuu ottamaan toiminnassaan huomioon porojen laidunkierto- ja vasomisalueet.

Yhtiö pyrkii peittämään tutkimusojat ja kaivannot mahdollisimman pian tutkimusnäytteiden ottamisen jälkeen, kuitenkin viimeistään kahden vuoden kuluttua tutkimusnäytteiden ottamisesta.

Yhtiö pyrkii liikkumaan maastoajoneuvoilla olemassa olevilla metsäteillä ja ajourilla. Etenkin kesäaikaan herkästi kuluvia luontotyyppisiä, kuten soita ja kuivia kankaita pyritään välttämään liikkumisessa. Kuitenkin on tärkeää, ettei esim. suoalueilla kulku ole talvella lumipeitteen aikana kiellettyä, sillä suot muodostavat käytännöllisiä kulkureittejä talviaikaan, jolloin lumipeite suojaa suoalueita kulumiselta.

Yhteenveto

Edellä mainitun perusteella voidaan yhteenvetona todeta seuraavaa:

- i) Lausutojen esittäjät eivät ole tuoneet esille seikkoja, jotka estäisivät valtauskirjan myöntämisen.
- ii) GFAP:lle tulee myöntää valtauskirja alueelle hakemuksen mukaisesti.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa kolme (3) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Kun otetaan huomioon hakijan esittämässä tutkimussuunnitelmassa esitettyjen tutkimustoimenpiteiden laatu sekä alueella aiemmin tehdyt tutkimukset, on kolmen vuoden voimassaoloaikaa pidettävä riittävänä.

Kaivosviranomaisen on tätä päätöstä tehdessään ottanut huomioon sen, että hakijayhtiöllä on ollut valtaukset voimassa samalle alueelle kahdeksan vuoden ajan välittömästi tätä hakemusta edeltävä aikajaksona. Kaivosviranomaisen kuitenkin katsoo, että valtausoikeus on mahdollista myöntää, koska esitetyn selvityksen perusteella esiintymän jatkotutkimukset ovat perusteltuja.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettua ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen

rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohimenevää vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnille tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Jotta paliskunta voisi tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoitolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnille tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Ensimmäinen selvitys on toimitettava viimeistään vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä asianomaisille paliskunnille.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaieisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29

§:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairauksen osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteiden aloittamista. Kaivosviranomaisella on valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisella on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- kaivosviranomaisen on käyttänyt sille annettua harkintamahdollisuutta poiketa viiden vuoden aikarajasta, joka on määrätty edellisen valtausoikeuden raukeamisen ja uuden valtausoikeuden myöntämisen väliseksi ajaksi.
- alueen jälkihoitoa ja maisemointia koskien viitataan lupamääräykseen 7.
- porojen laidunkierto, kesä- ja talvilaidunalueiden sekä vasomisaluiden huomioon ottamisessa viitataan määräykseen 5, jossa valtaaja veloitetaan olemaan yhteydessä paikalliskuntaan ennen tutkimustoimien aloittamista.
- tutkimustoiminnan ei katsota aiheuttavan sellaisia haittoja muulle pohjavesialueelle, että sitä varten olisi annettava erillinen määräys. Lupamääräyksen 9 maaperän pilaamiskielto ja lupamääräyksen 12 viittaus muun lainsäädännön noudattamisvelvollisuuteen katsotaan riittäväksi.
- valtaajan on lupamääräyksen 4 mukaisesti otettava yhteyttä Metsähallitukseen ennen tutkimustöiden aloittamista. Tällöin on mahdollista sopia niistä toimenpiteistä, joilla ties- tö-, puusto- ja taimikkovahingot pyritään ehkäisemään tai mikäli vahinkoja on odotettavissa, niin sopia etukäteen korvausperiaatteista. Samalla on mahdollista varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin.
- tutkimuksissa tarpeelliseen maastoajoneuvoilla liikkumiseen ei ole tarpeen antaa erillistä lupamääräystä, koska valtaajan on joka tapauksessa suoritettava malminetsintätoimenpiteet kaivoslain mukaan siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.
- Suhanko 34, 35 ja 37 alueilla mainittujen uhanalaisten kämmekkä- ja sammallajien osalta ei ole tarpeen antaa erillistä lupamääräystä. Valtaaja on velvollinen noudattamaan muuta lainsäädäntöä (lupamääräys 12) ja tarpeellista varovaisuutta. Hakija on myös vastineessaan ilmoittanut ottavansa tutkimustöissään huomioon uhanalaisten lajien havaintopaikat.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
 Kaivoslaki (621/2011)
 Kaivosasetus (663/1965)
 Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
 Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
 Hallintolaki (434/2003)
 Jätelaki (646/2011)
 Ympäristönsuojelulaki (86/2000)
 Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (441/2009)
 Poronhoitolaki (848/1990)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määrään lukematta. Valitusaika päättyy **19.7.2013**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Rovaniemen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Valtakatu 17, Oikeustalo, Rovaniemi

postiosoite: PL 8112, 96101 Rovaniemi

puhelin: 029 56 42900

telekopio: 029 56 42995

sähköposti: rovaniemi.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

